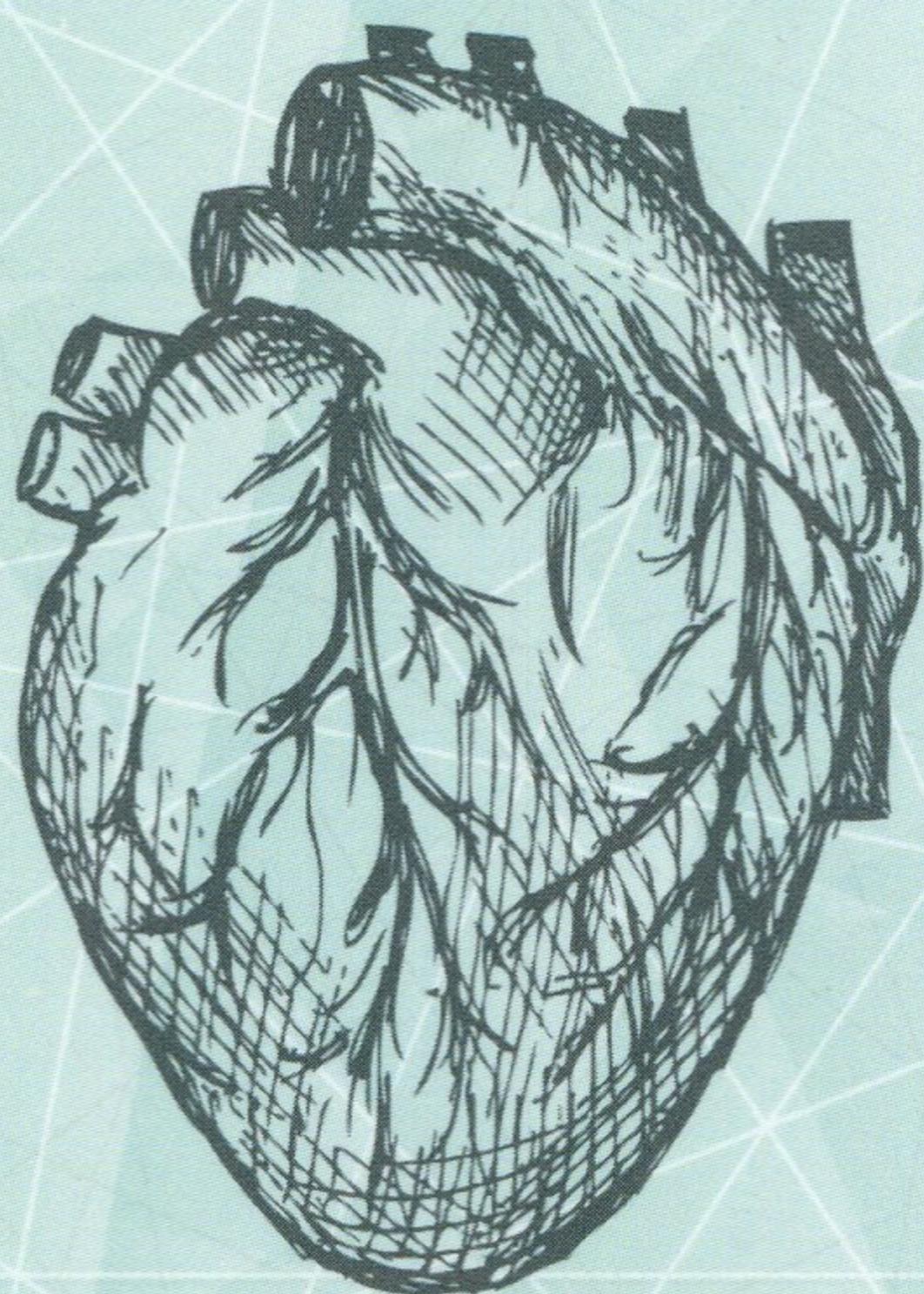

vademecum

MATURA 2015

BIOLOGIA

zakres rozszerzony

J0767069

KOD WEWNĄTRZ

Laura Betleja
 Tomasz Falkowski
 Beata Jakubik
 Robert Kościelniak
 Kamil Kulpiński
 Anna Tyc
 Monika Zaleska-Szczygieł

- 2.1 → Budowa i funkcjonowanie komórki
 Wskazówki, jak rozwiązywać zadania maturalne.

vademecum

MATURA 2015

BIOLOGIA

zakres rozszerzony

- 4.1 → Rośliny – rozmaitość budowy i sposoby rozrodu
- 4.2 → Kwiaty
- 4.3 → Bakterie
- 4.4 → Prokaryoty
- 4.5 → Rośliny lądowe
- 4.6 → Rośliny wodne
- 4.7 → Rośliny – organizmy dwudomowe
- 4.8 → Rośliny – organizmy jednodomowe
- 4.9 → Grzyby
- 4.10 → Gąbki
- 4.11 → Parazytowce
- 4.12 → Prawińce
- 4.13 → Nicienie
- 4.14 → Pierscienice
- 4.15 → Stawonogi
- 4.16 → Męczaki
- 4.17 → Szkarpynie
- 4.18 → Strunowce
- 4.19 → Bezżuchwowe
- 4.20 → Ryby
- 4.21 → Plazy
- 4.22 → Gady
- 4.23 → Ptaki
- 4.24 → Ssaki
- 4.25 → Pokrycie ciała i narządy
- 4.26 → Reagowanie na bodźce
- 4.27 → Odżywanie się

SPIS TREŚCI

1

BUDOWA CHEMICZNA ORGANIZMÓW

1.1	• Zagadnienia ogólne.....	8
1.2	• Węglowodany	14
1.3	• Lipidy	15
1.4	• Białka.....	16
	Wskazówki, jak rozwiązywać zadania maturalne.....	20

2

BUDOWA I FUNKCJONOWANIE KOMÓRKI

23

2.1	• Budowa i funkcjonowanie komórki	24
	Wskazówki, jak rozwiązywać zadania maturalne.....	36

3

METABOLIZM

39

3.1	• Enzymy	40
3.2	• Ogólne zasady metabolizmu.....	43
3.3	• Oddychanie wewnętrzkomórkowe	46
3.4	• Fotosynteza.....	49
	Wskazówki, jak rozwiązywać zadania maturalne.....	53

4

PRZEGŁĄD RÓŻNORODNOŚCI ORGANIZMÓW

55

4.1	• Zasady klasyfikacji i sposoby identyfikacji organizmów	56
4.2	• Wirusy.....	61
4.3	• Bakterie	66
4.4	• Protisty i rośliny pierwotnie wodne	71
4.5	• Rośliny lądowe	74
4.6	• Rośliny – budowa i funkcje tkanek i organów	86
4.7	• Rośliny – odżywianie się	102
4.8	• Rośliny – rozmnażanie się	104
4.9	• Rośliny – reakcja na bodźce	111
4.10	• Grzyby	117
4.11	• Gąbki	122
4.12	• Parzydełkowce	123
4.13	• Płazińce	126
4.14	• Nicienie	129
4.15	• Pierścienice	131
4.16	• Stawonogi	134
4.17	• Mięczaki	139
4.18	• Szkarłupnie	142
4.19	• Strunowce	143
4.20	• Bezzuchwowce	144
4.21	• Ryby	145
4.22	• Płazy	149
4.23	• Gady	152
4.24	• Ptaki	156
4.25	• Ssaki	161
4.26	• Pokrycie ciała i ruch zwierząt	166
4.27	• Reagowanie na bodźce	168
4.28	• Odżywianie się, oddychanie, transport i wydalanie	172

7

4.29	• Rozmnażanie się i rozwój.....	177
	Wskazówki, jak rozwiązywać zadania maturalne.....	181

5

BUDOWA I FUNKCJONOWANIE ORGANIZMU CZŁOWIEKA

185

5.1	• Hierarchiczna budowa organizmu człowieka.....	186
5.2	• Homeostaza organizmu człowieka.....	194
5.3	• Układ ruchu.....	204
5.4	• Układ pokarmowy i przebieg procesów trawiennych.....	214
5.5	• Układ oddechowy.....	229
5.6	• Układ krewionośny.....	235
5.7	• Układ odpornościowy.....	246
5.8	• Układ wydalniczy.....	256
5.9	• Układ nerwowy.....	263
5.10	• Budowa i funkcje narządów zmysłów.....	274
5.11	• Układ powłokowy.....	282
5.12	• Układ dokrewny.....	286
5.13	• Układ rozrodczy.....	298
5.14	• Rozwój człowieka.....	304
	Wskazówki, jak rozwiązywać zadania maturalne.....	310

6

GENETYKA

313

6.1	• Kwasy nukleinowe.....	314
6.2	• Cykl komórkowy.....	322
6.3	• Ekspresja informacji genetycznej	328
6.4	• Regulacja działania genów	336
6.5	• Zasady dziedziczenia cech	339
6.6	• Zjawisko zmienności.....	348
6.7	• Choroby genetyczne.....	353
6.8	• Inżynieria genetyczna i biotechnologie.....	361
	Wskazówki, jak rozwiązywać zadania maturalne.....	380

7

EKOLOGIA

383

7.1	• Nisza ekologiczna	384
7.2	• Populacja	392
7.3	• Zależności międzygatunkowe	398
7.4	• Struktura i funkcjonowanie ekosystemu	405
7.5	• Przepływ energii i krążenie materii w przyrodzie	408
	Wskazówki, jak rozwiązywać zadania maturalne.....	414

8

RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA ZIEMI

415

8.1	• Czynniki kształtujące różnorodność gatunkową	416
8.2	• Wpływ zlodowaceń na rozmieszczenie gatunków	419
8.3	• Rozmieszczenie biomów na kuli ziemskiej	420
8.4	• Wpływ działalności człowieka na środowisko naturalne	423
8.5	• Wpływ człowieka na różnorodność biologiczną	438
8.6	• Ochrona gatunków i ekosystemów	444
	Wskazówki, jak rozwiązywać zadania maturalne.....	453